

Recensie: Mount Olympus****

Bourla Antwerpen
zondag 31 januari 2016

foto © Wonge Bergmann

Recensie:

30 performers, 4 generaties staan op het podium van de Bourla voor dé klepper van de Antwerpse Kleppers: Mount Olympus. En dat het een klepper was, liet het publiek zeer duidelijk horen. Een staande ovatie van een kwartier waarbij de toeschouwers luidruchtig hun appreciatie lieten horen en met de voeten begonnen stampen. Mount Olympus is als bergbeklimmen, eens de top bereikt, de afstand overbrugd, deel je als toeschouwer mee in de extase, de catharsis van het moment onder het motto "we did it". Alle lof voor de performers van Troubleyn die deze uithoudingskoers tot het einde volhielden. Ook wij zijn daar laaiend over. Alleen over de artistieke keuzes, de trage verteltijd (de meeste scènes worden bewust gerokken tot minstens een kwartier en voelen dan ook net té lang aan), en de bij momenten slappe spanningsboog (vooral hoofdstukken 5 t.e.m. 8) en het repetitieve aspect (Fabre wil vooral aantonen dat de geschiedenis zich herhaalt, maar soms werkt de herhaling eerder tegen dan voor hem) zorgden ervoor dat we wel vaker naar de mengtafel keken om te zien hoe lang een scène nu weer aan het duren was, of keken we naar onze eigen klok. Maar dat neemt niet weg dat die 24 uur performance over het algemeen snel voorbij ging door de rijke beeldtaal van Fabre en een arsenaal aan gi-gan-tisch straffe scènes.

Actualiteit

Een performance van 24 uur, weliswaar met drie Dream Times in , goed voor drie uur en tien minuten rust dus: Jan Fabre toont de madness die ontstaat via Dionysus: drank en andere geneugten zoals sensualiteit en seks. Kort samengevat gaat Mount Olympus over eros en thanatos. Â

Via Pentheus geeft ie in het vierde hoofdstuk geen mis te verstane kritiek aan Bart De Wever: "Ik heb soldaten op elke straathoek geplaatst om uw democratie te verdedigen. Voor echte vrijheid en fatsoen heb je soms nood aan een leger. We kunnen niet meer tolereren dat geld gependend wordt aan decadentie. Ik heb ze allemaal opgesloten en zorg ervoor dat ze verplichte therapie krijgen. So that I can put an end to this madness." (ook op de tonen van het Amerikaans volkslied gezongen) terwijl de hand van de man zelf richting kruis gaat en start te masturberen. De andere hand roept hem tot de orde en geeft een pedagogische tik. Eerder luidde het al bij Creon in hoofdstuk 3: Oedipis wiens kroon " letterlijk, wat grappig is in de sterke choreografie " te zwaar woog én de man aan de ketting hing dat het beter is om te heersen vanop de achtergrond, een verwijzing naar de rol van De Wever als schaduwpremier is dat. Of zoals het bij Hecuba en Odysseus gaat: "politiek en dankbaarheid gaan niet samen."

Verschillende kunstvormen

Opera en musical

Zowat alle kunstvormen toont Fabre tijdens Mount Olympus. Lies Vandewege brengt opera in de voorstelling met "Addio della passato" uit La Traviata van Verdi en sluit het eerste blok ook af met "Ruhe Sanft" van Mozart. Â Later volgen nog "Mild und Leise" van Richard Wagner, "Pleurer mes yeux" van Massenet, "Wiegenlied" van Schubert,Â "Beim Schlafengehen" van R. Strauss, "Der Tod das ist die kühle Nacht" van Brahms en "O sleep why does thou leave" van Händel. Â "The beginning" eindigt dan weer met "Pace Pace" van Verdi. Â Andrew Van Ostade " voormalig percussionist bij School is Cool " mag als Dionysus op de troms slaan, maar zingt

ook even musical "nu worden jullie stilaan gek. Het begint eindelijk." terwijl zijn credo luidt: "Every man needs a little bit of madness."

Beeldhouwkunst

Verder is er een verwijzing naar beeldhouwkunst in hoofdstuk 4 bij Greek statues male/shemale, wanneer mannen overgaan naar vrouwelijke poses door naakt de penis tussen de dichtgeknepen benen achteraan weg te steken en in hoofdstuk 7 "Vogue in a round". Het meest van al valt de verwijzing naar beeldhouwkunst op het einde van hoofdstuk 5 op: "Celebration of the male". We zien dan theelichtjes op de levende mannensculpturen geplaatst door de vrouwen. Faut le faire, die focus en het evenwicht om half drie 's nachts houden terwijl de vrouwen de mannen bedekken met laurierblaadjes.Â

Dans en ballet

Verwijzen naar ballet doet Fabre in de eerste zes uur met een knipoog. Het is vooral bij hoofdstuk 9 wanneer Iphigenia en Clytemnestra " nadat ze gewassen zijn en aangekleed (wat een sensueel spiegelbeeld van het einde van hoofdstuk 4 Narcissus' Sex is) " in de manege rondcirkelen rond hun eigen as en ook nog eens rond Agamemnon die centraal op het podium staat. Dat doen ze aanvankelijk op ballerina-achtige manier. Maar na een tijd ruilen ze de gracieuze sprong voor een meer efficiënte standaarddraaibeweging. Meer dan 16 minuten moeten de vrouwen dat dan ook volhouden.Â Mélissa Guérin (in de rol van Clytemnestra) gaat als eerste neer en lijkt haar ijkpunt effectief meerdere malen kwijt waardoor ze haar evenwicht verliest. Dat ze neerkwakt komt dus niet gespeeld over, maar zou dus wel eens echt van vermoeidheid kunnen zijn (de voorstelling is dan al meer dan 15 uur aan de gang). Mocht dat niet zo zijn, is ze een geweldig sterke actrice. Sarah Lutz (als Iphigenia) die op verschillende vlakken indruk weet te maken met haar enerzijds sierlijke lijf, kuiten, twerktechniek, kortom eigenlijk de combinatie van het mannelijke en het vrouwelijke in haar, blijkt steviger op haar benen te staan. In "Tantalus Pussy", de opener van hoofdstuk zes zien we haar samen met twee andere vrouwen met opengesperde benen op de podiumvloer schuifelen, uitnodigend om seks te krijgen, maar steeds zal zij en de andere twee performers haar voet tegen zijn hoofd houden en hem zo weghouden. Â Ook wanneer haar keel overgesneden is in hoofdstuk 13 bij Ajax, zal de manier waarop ze valt ons het sterkst overtuigen. De scène die daarop volgt: het wikkelen van de doden als mummies in het witte laken, is bloedmooi.

Hoofdstuk 8B kent met Sleepingbag taranta en ijzersterke start. We zien het ontwaken van de furiën die opgefokt worden door geest van Clytemnestra: "word furieus!" De performers trillen in hun slaapzak op de rug, geraken er met een been uit terwijl ze verder blijven trillen. Helemaal er uit twerken ze op handen en voeten, begeleid door live tin whistle die een zeer leuke opgewekte melodie laat horen. De choreografie verwijst met het twerken naar "The beginning" dat ze toen deden op het nummer "Mount Olympus".

Theater

Theater zien we dan weer in het dierlijke dat aan bod komt in "too much blood, too much gore" waarbij een performer als een hond op handen en voeten al hijgend op het podium gaat en ingewanden in haar mond heeft. "The beginning" duurt wat lang, en vooral die straathondscène (Streetdog and vulture in the deserted battlefield) lijkt een veel te lang excuus om de ingewanden die in het rond werden geslingerd in een eerdere scène bij elkaar te brengen en af te voeren.

Veel straffer is een vergelijkbare scène van Hecuba in hoofdstuk 2 die met de ingewanden op een wit doek de vorm van een manneke maakt en rouwt om haar overleden zoon: "Waarom moest hij kapot?" Hier wordt het publiek aangesproken als dader en wordt ons verweten dat een oude vrouw haar zoon moet begraven terwijl het normaal gezien andersom moet gebeuren. Met stip is dat de sterkste vrouwelijke

monoloog uit de voorstelling. Ook de monoloog van Medea in hoofdstuk 11 is goed. Zij moet haar eigen kinderen doden voor een ander dat op een wreedaardigere manier doet. Medea heeft ze gedood, zal de lijken begraven in een anoniem graf om Jason te kwellen. Jason verwijt haar dat ze zich niet wou aanpassen en barbaars is gebleven.

Bij de mannen is het moeilijker kiezen welke de strafste monoloog is. Het gaat dan tussen die van Pentheus in hoofdstuk 4 "I happened to be away, out of town, defending, as always, our economic interests abroad." en die van Creon in hoofdstuk 3 "Governare con terrore, o governare senza paura." waarnaar we eerder verwezen en hoofdstuk 9 waarbij Agamemnon vertelt dat hij zijn dochter geofferd heeft. Met "You all were there with me staring solemnly, without a sound or word. Some of you have even nodded encouragingly in my direction, when you saw the pain caused by the blood of my own. What if one of you, mother or father, had to make the same decision? You have to be a true man for this dark deed." zegt ie dat je voor deze duistere daad een echte man moet zijn en hij verwijt het publiek dat ze zwegen of instemmend knikten toen de daad zich moest voltrekken. "Een echte leider moet mogelijks zijn ziel offeren. Jullie kunnen niet in mijn schoenen staan." zegt hij nog. Meest tragische figuur is Chryssippus: iemand schreef een theatertekst over hem. Een tragedie was het misschien. Hij weet het niet zeker. Maar de tekst is kwijtgeraakt.

Op Philoctetes werd dan weer gepist en alles in zijn gat gestoken dat maar kon om sodemie met hem te plegen. We zien hem met een bloedende aars.

Mode

Het witte doek vol bloed na Opsinjoorke tijdens hoofdstuk 9 Agamemnon dat het kleed wordt van Clytemestra.

Circus

Ook circus zit in de voorstelling. 3 paar Antigones balanceren in hoofdstuk 12 Antigone aan een ketting elk op de rand van een tafel achteroverhellend met blote voeten. "Taming of the snake by Odysseus" in hoofdstuk 2 en "Taming of the snake by Megara Megara" in hoofdstuk 7 verwijst dan weer naar leeuwen temmen. Andrew Van Ostade is als Dionysos de clown die de madness in gang zet.

Humor en toeschouwers betrekken

Humor zit dan weer in Mount Olympus in hoofdstuk 1 Eteocles (Ropeskipping warsong) tijdens het touwtje springen terwijl de soldaten nascanderen: "welk monster verslindt de dag? Ongebruikt talent en grijs wordend haar. Welke schaamte valt niet te ontkennen? De dijen van je moeder (verwijzing naar Oedipus) of het oog van je vader." Om daarna kei hard te stellen dat soldaten "slachtoffers zijn van een leugen waar we allemaal voor gebruikt zijn." Het touwtje springen wordt letterlijk een uitputtingsslag. De ene na de andere performer valt, maar begint opnieuw. Tot het publiek het ritme meeklapt en na zestien minuten het gezelschap een stevig applaus geeft na ononderbroken touwtje springen met een ketting. Na een ijsje als beloning "hier ook als blowjob getoond" hernemen ze het maar de ene na de andere geeft er de brui aan waarna het publiek leutig blijft nascanderen. De toeschouwers nemen dus een rol op en Eteocles speelt maar al te graag in op de kneedbaarheid van de massa: "Het is tijd om uw stoel te verlaten. Er is geen tijd meer om te denken of te filosoferen. We moeten verdedigen wat van ons is. This is our time. This is our date with history. May we all die for victory." (woorden die hernomen worden in hoofdstuk 9 bij Agamemnon). Vergelijkbare oorlogsretoriek is later ook opnieuw te horen in "wie geofferd moet zal geofferd worden".

Nog humor bevat de voorstelling met de soldaat in harnas die steeds omvervalt van de eigen ketting die hij rondzwaait (Taming of the snake door Odysseus in hoofdstuk 2 en het tegenovergestelde beeld door Megara Megara in hoofdstuk 7). De vijf stadia van rouw toont Troubleyn op de tekst "No. Fuck. Take me." in het tweede hoofdstuk.

Repetitief gebracht maar steeds met een wisselende emotie: van hoop tot wanhoop over verdriet en woede. Å Ook in hoofdstuk 10B is er een verwijzing naar deze stadia overigens.

Eén van de meest hilarische scènes uit hoofdstuk 3 (Oedipus) is ongetwijfeld "The horny mighty Dionysian woods" waarbij de performers seks hebben met kleine struikjes, aan bondage doen, of een boompje dat het vluggertje wat te vlug vond, reanimeren.Å Die struikjes komen later terug in "Dream of the sobbing trees" in hoofdstuk 8 waarbij de boompjes gepijpt worden en het orgasme uit hun mond wijn blijkt te zijn (wat ook te ruiken is op de balkons). Ook in hoofdstuk 11 komen de boompjes terug maar dan in een bioversie (de performers wrijven zich vol aarde, strelen hun lichaam met de aardkluit en, strippen het struikje uit hun pot, om er vervolgens zelf in plaats te nemen.

In het achtste hoofdstuk: het druglab van Dionysos zien we niet alleen wiet in xxl-versie, wit poeder, kloppen op de bovenarm, inspuiten, maar ook aluminiumfolie op de top van een boompje. Een verwijzing naar de kerstboom en de roes van feestdagen en feesten in het algemeen. Die scène wordt begeleid door een spacy soundscape van Dag Taeldeman. High worden zien we letterlijk ook uitgebeeld door het gooien met de boompjes en ze daarna tegen de grond kloppen (ontnuchtering). De boompjes spuiten het ook uit: orgasme, de extase.

Bij hoofdstuk 13 Ajax zien we 1 zwart schaap, 4 gewone. Het zwart schaap wil seks met een wit maar die weigert terwijl we live de blokfluit horen. "Ik zal voldoende slapen wanneer ik dood ben." stelt hij. Ajax hoort een slapend koor, houdt hen wakker: doet hen verschieten, trekt en sleurt aan hen, sjet hen onder de kont.

Geur

Van het drugslabo Dionysos Alchemists Drugslab (hoofdstuk 8) met penetrante wierookgeur, over de geur van de bloemblaadjes die de vrouwen aanbrengen rond hun vagina om ze te versieren tijdens Celebrating of the female (hoofdstuk 5: Phaedra), het einde van hoofdstuk 4 waarbij Dionysus met haarspray spuit, de geur van de yoghurt in Yoghurtwomen (hoofdstuk 5: hier verwijzing naar sperma) en zijn mannelijke variatie in hoofdstuk 10, de geur van bloed op de podiumvloer in hoofdstuk 9 (Clytemnestra klopt met ingewanden op de podiumvloer) Å en wijn bij "Dream of the sobbing trees" in hoofdstuk 8, de geur van de olijfolie bij de start van hoofdstuk 14 waarbij 6 koppels elkaar insmeren met de olie, de geur uit pijpen bij Orgastic Philosophers Chorus in hoofdstuk 11 Medea, â€ zowat alle zintuigen behalve smaak (de cateraar kon veel verder gaan in het aanbod door een aangepast menu met Griekse producten aan te bieden om de totaalbeleving nog completer te maken bijvoorbeeld) en tastzin prikkelt Fabre. De geuren die verspreid worden in de zaal zijn het resultaat van geurartiestÅ Peter de Cupere.

Muziek

Dag Taeldeman (A brand) tekende voor de muziek, de composities van Mount Olympus. De score is trouwens recent uitgebracht. Taeldeman kiest enerzijds voor dromerige, loungy sfeer met lang aangehouden tonen waarrond bleeps te horen zijn in The dream of the travelling wig" en "The dream of Agamemnon", een eentonig moment â€ letterlijk â€ in de voorstelling waarbij quasi één toon meer dan een kwartier lang te horen is, en niet meer dan die ene toon. "Make up scene" is op zijn beurt repetitieve minimal muziek met 4 tonen die hij laat herhalen op een snaarinstrument op een klankbedje van dromerige, ook hier lang aangehouden tonen. Vooral tijdens de eerste zes uur van de voorstelling komt deze compositie zeer vaak terug.

Daar tegenover staat de opgefokte elektronica die staat voor het zorgeloze party leventje bij Dionysos: "Around the body" en de opener én afsluiter van de voorstelling: een exuberant "Mount Olympus", waarop de performers volledig loos kunnen gaan, aan het twerken slaan en gehijg van seks te horen is. "Oil dance"

bevat de karakteristieke eros en thanatos in zich: enerzijds is het zeer percussief (wanneer 6 koppels elkaar in de haren vliegen en de strijd te zien is) en anderzijds ook loungy, rustig (liefdesspel en lepeltjeshouding). De dansers smeren zich in met olijfolie bij het laatste hoofdstuk 14 houden de koppen tegen elkaar als stieren in een arena, of bij hanengevechten waarna het liefdesspel volgt (in slow motion uitgevoerd en met begeleiding van akoestische gitaar) waarna de lepeltjeshouding volgt en Fabre zijn performers dit doet herhalen.

De loops die tijdens de voorstelling via de klankband te horen zijn, eindigen weliswaar abrupt net als de visuals die meteen afgezet worden wanneer een volgende scène begint. Het is jammer dat er niet mooier gesneden wordt of gekozen wordt om visueel en muziek uit te doen.

Naast speciaal gecomponeerde muziek, is er ook live muziek van de tin whistle, blokfluit en hoorn (Yoghurtmen in hoofdstuk 10 en Yoghurtwomen in hoofdstuk 5), mag Van Ostade ook meermaals op zijn trom slaan, mag Lies Vandewege zoals eerder gezegd haar klassiek geschoolde stem laten horen, en passeren Maria Callas en de sirtaki (2 keer). Op het einde van hoofdstuk 6 wordt Strauss' Blauwe Donau en "Que sera sera" van Doris Day gefloten.

Male/female/shemale – Eros en thanatos

Sensualiteit en seks zijn uiteraard thema's die vaak terugkomen in de voorstelling.

Fabre toont ook het verschil tussen man en vrouw, de ongelijkheid en mannen die vrouwen willen worden en omgekeerd. Narcissus' Sex in hoofdstuk 4 is een knappe sensuele uitkleedescène waarbij een mes bovengehaald wordt en het mannelijk geslacht wordt afgesneden (hier door een bebloed mes en de mannen die hun penissen naar achter tussen de dichtgeknepen benen houden). De tegenovergestelde sensualiteit van deze scène zien we in hoofdstuk 8B: The washing and dressing of Clytemnestra (Mélissa Guérin) en Iphigenia (Sarah Lutz) waarbij de vrouwen gewassen worden en daarna een propere witte toga aangedaan krijgen met een wit laken dat rond hun lijf gedrapeerd wordt. Ook Agamemnon wordt van zijn harnas ontdaan en wordt hem terug aangedaan. De erotiek van de macht, maar ook van aan-en uitkleden, toont Fabre dus. Bij Hercules zit een man letterlijk in zijn hol met een hand wanneer hij vertelt dat hij zijn eigen bloedlijn afgeslacht heeft, aarsappen en bloed haalt hij er uit.

In hoofdstuk 6 Hippolytus – Alcetis zien we het leed van een man die drie vrouwen moet dragen. "Ai ai ai" en "allez hoppa" roept de performer wanneer vrouwen op hem springen, blijven hangen, tot ze met drie aan hem hangen en hij het niet meer kan volhouden.

"What was your point? Why women? Hoe gruwelijk is dit dat het enkel in de fantasie bestaat?" stelt hij. Satire volgt in een vrouwonvriendelijk stuk: "Waarom bracht u vrouwen in de wereld. Moest u echt meer miserie in de wereld brengen?" en weet hij dat het uithuwelijken van een dochter veel geld kost. "Als een man een vrouw in huis haalt, wordt die geruïneerd. De grootste ellende heb je met de slimme exemplaren. [!] Wat je ook in je leven doet, probeer het zonder een vrouw te doen." eindigt ie.

Bij Clytemnestra in hoofdstuk 10 wordt het verschil tussen man en vrouw hernomen. De man wordt geprezen voor zijn moordende hand en ontembare lul. Maar wanneer de echtgenoot van een vrouw geen seks meer wil en ze een minnaar neemt, wordt er geroddeld en ze aanzien als een slet. Fabre stelt dat aan de kaak.

De vrouwen zien we een koord uit hun vagina beetje bij beetje rollen. Het wordt op het einde rond hun hoofd gedaan als symbool van de vrouwelijke strijd. In hoofdstuk 10B Elektra – Orestes staat het V-teken voor overwinning en niet zo zeer voor vrede. Met wijs-en middelvinger maken de performers dat teken. Na een tijd brengen ze die "V" naar hun mond als een vagina en beginnen tussen de vingers met de tong te draaien alsof ze aan het beffen zijn. De bijhorende slurpgeluidjes doen denken aan de pijpscene met de struijkes eerder. Elektra streeft haar

schaamhaar op tafel (hier wordt het geluid van poesjes hernomen) in hoofdstuk 10 Agamemnon.

In hoofdstuk 11 Medea volgt een variatie op de shemale bij de tekst: "we cannot deny the travesty of marriage". Over de vrouwen/mannen-problematiek: vrouwen zijn het meest ongelukkig, mannen heersen over vrouwen. "It's simply a game we have to play" luidt dan ook het advies aan de vrouwen. Terwijl de man laat weten: "nog liever drie keer gedood op een slagveld dan een baby baren."

In datzelfde hoofdstuk haalt Fabre in de "Make up scene male/female" alle stereotypes uit de kast: vrouwen tekenen six pack, borst-, oksel- en beenhaar, snor, baard, zwaardere wenkbrauwen op hun lichaam. Mannen gaan voor het meisje met staartjes, bolletjes op de jurk, een strook textiel om te touwtje springen (verwijzing naar Hoofdstuk 1 Eteocles Ropeskiipping warsong), een ander is dan weer '80s modebewust en gaat voor een print van een poesje.Â Â Â

"De goden zijn hun verstand kwijt. Ze kijken geamuseerd naar ons toe." luidt het bij de start van hoofdstuk 5 Phaedra. In de monoloog van Phaedra laat ze horen dat ze niet meer trouw zal zijn. "Ik wil dat hij me bedekt met zijn gouden zaad van kop tot teen" want ze wil seks met haar eigen stiefzoon.

Sparagmos laat dan weer optekenen: "je wil dat je vagina als een octopus is die alles dieper en dieper zuigt". Â Ze heeft darmen, blaas, nieren, lever, enz. uit zich getrokken en stelt: "Liever de fantasie/mijn innerlijke droomwereld dan de harde realiteit van een theaterstuk."

Herhaling

Herhaling zien we zoals we al aangestipt hebben, vaker in dit werk. Fabre toont aan dat de geschiedenis zich herhaalt. Maar soms werkt dat repetitieve tegen de voorstelling, haalt ze onnodig vaart uit Mount Olympus en verslapt de spanningsboog.

Herhaling die niet werkt:

Yoghurtwomen zien we in hoofdstuk 5 en in hoofdstuk 10 in een variatie door Yoghurtmen.

Maar vooral de herneming "What is the pain that hurts the most?" in hoofdstuk 7 Hercules waarbij de performers niet aan touwtje springen doen zoals bij start hoofdstuk 1 Eteocles maar touwtrekken, werkt eerder tegen dan voor de voorstelling. "Archeologists on the field" op het einde van hoofdstuk 9 Agamemnon voelt als een vullertje aan net zoals "Streetdog and vulture in the deserted battlefield" bij "In the beginning, hoofdstuk 0", een excuus maar noodzakelijk om afvalvlees op de scène af te voeren.

Wanneer Orestes een neppen is tegen de onderbuik kletst door op te springen, en de sirtaki solo danst in hoofdstuk 10B is dat een variatie op de sirtaki in hoofdstuk 3: Oedipus uitgevoerd door meerdere performers. Ook hier is de toegevoegde waarde ver zoek.

Met "Uw wetten betekenen niets meer als ik mijn broer niet kan begraven." pleit Antigone voor vrije meningsuiting en geeft ze mee dat wijze mensen gevreesd worden door de wet. Dit wordt in hoofdstuk 12 Antigone herhaald in het Frans en Engels na de Nederlandse tekst wat overbodig is. Het punt is dan al lang gemaakt.

Herhaling met toegevoegde waarde:

Die toegevoegde waarde is er wel bij het temmen van de slang door Megara Megara (in hoofdstuk 7 Hercules). De scène verwijst naar Odysseus die door de ketting volledig neergehaald wordt in hoofdstuk 2 Hecuba - Odysseus. Deze twee scènes zijn in zekere zin elkaars tegenovergestelde. Alsof datgene dat in hoofdstuk 2 te zien is, aan de andere kant van de ketting te zien is in hoofdstuk 7 en omgekeerd, wat dus wel voor een toegevoegde waarde zorgt.

Symboliek en filosofie

Levers worden letterlijk gewassen in hoofdstuk 4: Dionysos net als dat eerder

gebeurde met het hart in hoofdstuk 2: Hecuba - Odysseus. Dionysos zelf wast dan zijn druiven. Op het einde staan vier vrouwen over diezelfde kom met water waarin de zuivering gebeurde. Drie ervan leggen als een kip een ei dat in het water floept. De oudste legt geen ei (omdat het niet meer kan). Ook hierachter zit de quote "Our blood can be spilled but the seed will survive." dat onder andere herhaald wordt in hoofdstuk 10 Elektra en Orestes.

Orestes vermoordde dan weer zijn moeder en diens minnaar. Hij voelt zich in de steek gelaten door god: "Waar was uw vluchtroute, Zeus?"

Bij de filosofen in "Orgastic Philosophers Chorus" (hoofdstuk 11 Medea) legt Fabre een associatie tussen eureka! en klaarkomen terwijl de performers echt pijpen: inclusief pijpgeur uit hun pijp. Grappig hoe ze leren hoge tonen te fabriceren, soms erin blijven steken en de climax niet komt, of uitgesteld in combinatie met de hoge operaklank van de sopraan.

Bij "lament of the organs" in hoofdstuk 12 Antigone slaan vrouwen ingewanden tegen hun borst.

Helden en traditie

In hoofdstuk 5 Phaedra laat het protestkoor van zich horen: "jullie goden zijn jaloers. Jullie hebben geen helden." terwijl Fabre eigenlijk de draak lijkt te steken met protest. Hij verwijst naar de Colour run op het einde. Wanneer er plots een zandstorm is geweest in hoofdstuk 14, trekt de voorstelling zijn finale op gang waarbij performers ter plaatse lopen alsof ze op de colour run zijn. Een collega spuit kleurrijke smurrie op hen, gooit confetti, glitters of gekleurd poeder, met de hulp van een ventilator naar hen. "Is "held" een woord dat u beledigt?" klinkt het uit de mond van Ajax waarna ie "Now give me all the love you've got" roept en een luid applaus en gejoel als antwoord krijgt van het publiek.

Waterkokers en stoomhutjes zien we wanneer mannen een laken over zich doen tijdens "Celebration of the male" in hoofdstuk 5 Phaedra waarbij vrouwen de mannen besprenkelen met een beetje water ter afkoeling.

Traditie

Toga's uit één wit laken, de sirtaki, opsinjorke hier met ingewanden op een wit doek die omhoog gegooid worden, de ingewanden slaan alsof ze stout waren wanneer die van het doek vallen, en het eindresultaat dat het kleed wordt van Clytemestra. Met heerlijk hese stem van de vrouwelijke performer, wat een meerwaarde is, zien we haar de ingewanden tegen de podiumvloer slaan. Het bloed spat in het rond.

Droom/realiteit

Als kijker geloof je dat een vrouw en een man echt in slaap zijn gevallen op scène tijdens de laatste droomsequens en een collega hen wakker maakt: de verrassing, het verschieten en meteen daarna niet goed weten waar je bent en evenwicht verliezen, zette de vrouw anders zeer geloofwaardig neer na "Third dream time".

Dé climax in hoofdstuk 14 is de herneming van Twerk uit "The beginning" dat nu "Endtwerk" heet op de tonen van "Mount Olympus." Het publiek staat recht, klapt danig mee in de handen. De extase is compleet.

"Is this the end my obnoxious friend? After a good shit comes a good relief." stelt Dionysos waarna hij meedeelt: "Truth is madness. Truth never ends."

De oproep aan het volk is om de macht terug te nemen en te genieten van je eigen tragedie. "Adem en beeld je iets nieuws in." Uiteindelijk stelt volgens ons niet zo zeer de vraag wie de macht heeft, maar wat die met de macht doet. In de monoloog van Agamemnon richtte hij namelijk zijn pijlen op de hypocrisie van het volk dat ook niet te onderschatten valt.

Het waanzinnig applaus van 15 minuten, voetgestamp op de balkons van de Bourla waarvan we vreesden dat die het - gestut of niet - elk moment konden begeven, toont aan dat de 800 bezoekers erg onder de indruk waren.

"Mount Olympus" is

een zeer goede voorstelling maar wij schatten uit de vier werken van Fabre die we totnogtoe zagen "Quando l'omo principale è una donna" en "Tragedy of a friendship" hoger in.

< Bert Hertogs >

Programma:

17:00 - 18:00 (1h00) THE BEGINNING 0.1 THE MESSENGERS "Bad tidings, ill wind blowing" 0.2 MALE POWER 0.3 TWERK 0.4 DIONYSOS "I gave them just a little bit of madness" 0.5 STREETDOG AND VULTURE IN THE DESSERTED BATTLEFIELD 0.6 GHOST OF DARIUS "Our troops have caused ruin" 0.7 VASEDANCE 1 Pace Pace by Verdi 18:00 - 19:00 (1h00) CHAPTER 1: ETEOCLES 1.1. ROPESKIPPING WARSONG "What is the pain that hurts the most?" Ice lolly 1.2 WARRIOR ETEOCLES "This is the time for every single one of you to rise from our seats and defend what is ours" 1.3 STELLA'S ice lolly 1.4 THE DREAM OF THE TRAVELLING WIG "The nocturnal ritual has begun..." 19:00 - 20:50 (1h50) CHAPTER 2: HECUBA & ODYSSEUS 2.1 HECUBA'S MOURNING "Pourquoi fallait-il le tuer?" 2.2 VASEDANCE SNAKE 2.3 TAMING OF THE SNAKE BY ODYSSEUS 2.4 5 STAGES OF GRIEF "No, no, no, no, fuck, fuck, fuck, fuck, take me take me..." 2.5 WASHING OF THE HEART Lies sings Addio della passato - Traviata by VERDI 2.6 HECUBA and ODYSSEUS Hecuba "Politique et gratitude ne font pas bon ménage." Odysseus "...m'âme si mes paroles raniment en toi la flamme de la haine." 2.7 DREAM OF HECUBA "Ich spüre, wie mein Atem langsamer, tiefer und schwerer wird" RETAKE ODYSSEUS 2.8 MAKE-UP SCENE CREATURES 2.9 WARDANCE CREATURES 20:50 - 22:35 (1h45) CHAPTER 3: OEDIPUS 3.1 SOUND CURSING CHORUS PUSHING THE BLACK SHEEP OUT 3.2 CROWN TOO HEAVY FOR CREON 3.3 CREON "Governare con terrore, o governare senza paura" 3.4 OEDIPUS-BACK-IN-TIME-DREAM "The Sandman, the pillow of tiredness" 3.5 IOCASTE WITH BABY ON CHAIN "I am a mother. I feel before I see." 3.6 THE HORNY NIGHTLY DIONYSIAN WOODS 3.7 DIONYSOS "I am rage and rage has served me well..." DIONYSIAN BODYBUILDING DANCE 3.8 STUTTER CHOIR WITH NO EYES NOR MOUTH 3.10 OEDIPUS (STUTTER MONOLOGUE) "Arroganz und keine Scham!" 3.11 SYRTAKI 22:35 - 00:05 (1h30) CHAPTER 4: DIONYSOS' BACCHAE 4.1 WOMEN LAUGHING CHORUS (NARCOLEPSY) 4.2 GREEK STATUES MALE/SHEMALE 4.3 PENTHEUS "I happened to be away, out of town, defending as always ..." 4.4 MENADES & WINE & ORGASTIC CONVERSATION 4.5 MENADES EXTATIC DANCE 4.6 AGAVE "Voyez ce lion, c'est moi qui l'ai massacré, moi, de mes propres mains." 4.7 WASHING OF THE LIVERS 4.8 DIONYSOS "Mountains of flesh, forest of bones." 4.9 NARCISSUS' SEX (MALE WANTS TO BE FEMALE) Lies sings Ruhe Sanft by Mozart 00:05 - 00:45 (45') FIRST DREAM TIME "Die Diktatur der Sonne hat schon längst keinen Einfluss mehr auf mich" 00:45 & 02:40 (1h55) CHAPTER 5: PHAEDRA 5.1 LAUGHING JUMPING CHORUS 5.2 WARDANCE 5.3 CELEBRATION OF THE FEMALE Chorus of RESISTANCE "The Gods have lost their wisdom." 5.4 PROTEST CHORUS 5.5 YOGHURT WOMEN spoiled by the Gods 5.6 PHAEDRA "Les rumeurs sont toutes vraies, je suis une épouse fidèle." 5.7 COCOON SLEEP DANCE 5.8 CELEBRATION OF THE MALE Chorus "Suffering and fear" 5.9 Lies sings Mild und Leise by Richard Wagner 02:40 & 04:05 (1h25) CHAPTER 6: HIPPOLYTUS & ALCESTIS 6.1 TANTALUS PUSSY 6.2 MAN CARRYING 3 WOMEN 6.3 STEAMING PURIFICATION SCENE HIPPOLYTUS "O Zeus! Why women?" SATYR 6.4 EXTASE ALCESTIS 6.5 ALCESTIS "Mon epoux, soyons honnêtes l'un avec l'autre." 6.6 WET SOBBING CHORUS 6.7 WET DREAM "Le bourdonnement des abeilles" 6.8 DIONYSOS "I will teach you men not to cum" 04:05 & 05:10 (1h05) CHAPTER 7: HERCULES 7.1 WARDANCE WITH HELMET 7.2 ROPEPULLING

WARSONG "What is the pain that hurts the most?" 7.3 TAMING OF THE SNAKE BY MEGARA MEGARA "Tu prétends être mon époux" 7.4 VASEDANCE SNAKE 7.5 HERCULES RUINED BY A SNAKE HERCULES "It was as if a snake had feasted on my soul ..." 7.6 VOGUE IN A ROUND 7.7 SPARAGMOS "You all say that I am a mother and no longer a lover." 05:10 à€" 06:30 (1h20) CHAPTER 8: DIONYSOS' ALCHEMISTS LAB 8.1 DREAM OF THE SOBBING TREES "Il sacrificio della carne sanguinante" 8.2 DIONYSOS' ALCHEMISTS DRUGLAB "I have something to confess..." 8.3 DIONYSOS "I will teach you men not to cum." 8.4 SLEEPINGBAG WARDANCE 06:30 à€" 08:00 (1h30) SECOND DREAM TIME "I've been already awake too long in the womb" 08:00 à€" 08:40 (40') CHAPTER 8b: SLEEPINGBAG TARANTA 8.6 GHOST OF CLYTEMNESTRA "Enjoying your nap?" 8.7 SLEEPINGBAG TARANTA DANCE 8.8 WASHING AND DRESSING OF Clytemnestra and Iphigenia Lies sings Pleurer mes yeux by Massenet 08:40 à€" 10:20 (1h40) CHAPTER 9: AGAMEMNON 1 9.1 MANEGE CLYTEMNESTRA and IPHIGENIA around AGAMEMNON 9.2 IPHIGENIA "Hier, je me sentais encore trop jeune pour ce monde..." 9.3 CLYTEMNESTRA "Ecoute moi à présent. Je t'ai donné 3 filles et un fils..." 9.4 AGAMEMNON'S ORANGE BATH 9.5 AGAMEMNON "The distance between heart and tongue is hard to overcome in my presence..." 9.6 EXTASE CASSANDRA 9.7 CASSANDRA "Schande übers ganze Erdenreich!" 9.8 OPSINJOORKE 9.9 CLYTEMNESTRA "I stand here where I struck my husband down." 9.10 ARCHEOLOGISTS ON THE FIELD FRAGMENT VASEDANCE 1 10:20 à€" 10:55 (35') CHAPTER 10: AGAMEMNON 2 10.1 THE WISDOM OF THE BODY (Schneemann performance) 10.2 DREAM OF AGAMEMNON Lies sings Wiegenlied by Schubert "Mit schlafvollem Haupt tagträume ich den ständig wiederkehrenden ..." 10.3 CLYTEMNESTRA "Ecoute-moi. Je t'ai donné 3 filles et un fils..." "When evil has feasted on a woman's reputation..." 10:55 à€" 11:30 (35') THIRD DREAM TIME "J'ai le sentiment que mon dernier rêve m'incitait à m'engager sur une nouvelle voie" 11:30 à€" 12:15 (45') CHAPTER 10b: ELECTRA - ORESTES 10.4 V for VICTORY / V Chorus gives head 10.5 YOGHURTMEN spoilt by the Gods 10.6 ELECTRA'S DESIRE AND ORESTES PLANTING KNIFES ELECTRA "Mijn nachten waren dood..." 10.7 ORESTES "Oh Zeus, toi qui observes les actes de chacun vois ceux que j'ai exécutés" ORESTES dances the SYRTAKI 12:15 à€" 13:55 (1h40) CHAPTER 11: MEDEA 11.1 VOGUE DANCE WITH MARIA CALLAS 11.2 MEDEA (Maria Callas) "I am finished. I have let joy seep out of my body..." 11.3 ORGASTIC PHILOSOPHERS CHORUS 11.4 MEDEA "Il me faut tuer mes enfants sans délai" 11.5 DIONYSOS BIO FOREST 11.6 DIONYSOS "I gave them just a tiny bit of madness ... I will nurture you back to health" 11.7 MAKE-UP SCENE MALE/FEMALE Lies singst Beim Schlafengehen by R. Strauss 11.8 WARDANCE 11.9 JASON and MEDEA "You killed your own brother just to be with me" 13:55 à€" 14:30 (35') CHAPTER 12: ANTIGONE 12.1 3 ANTIGONES BALANCING ON CHAINS Lies sings Der Tod das ist die kuhle Nacht by Brahms 12.2 ANTIGONE "Uw wetten betekenen niets." "Vos lois ne veulent rien dire" "Your laws mean nothing." 12.3 THE LAMENT OF THE ORGANS (Organ beating) CHRYSIPPUS "My name is Chrysippus" 12.4 TIRESIAS "I heard two black birds screaming bloody murder" 14:30 à€" 15:55 (1h25) CHAPTER 13: AJAX 13.1 DREAM OF AJAX THE SHEPPERD "Ik bleef al te lang wakker in de baarmoeder" 13.2 THE SLEEPING CHORUS 13.3 THE HEROE SAVING HIS PEOPLE 13.4 AJAX "La parola 'ero' vi offende?" 13.5 APNEU CHORUS 13.6 THE CHANT OF THE BODYBAGS Lies sings O sleep why does thou leave me by Händel 13.7 PHILOCTETES "Je n'ai rien d'autre à offrir que ma blessure" 15:55 à€" 17:00 (1h05) CHAPTER 14: THE END 14.1 WRESTLING à€" LOVEBATTLE - SPOONING "Je veux une vie sans interruptions" SAND FALLS 14.2 RUNNING SCENE "Beleidigt euch das wort HELD? ... Now give me all the love you've got"

14.3 ENDTWERK 14.4 DIONYSOS "Is this it? ... And even that, I can assure you, is just the beginning." 14.5 WOMEN and a new beginning 4.6 CHORUS "Take the power back Enjoy your own tragedy. Breathe, just breathe, And imagine something new."

Uitvoerders:

Lore Borremans, Katrien Bruyneel, Annabelle Chambon, Cédric Charron, Renée Copraij, Anny Czupper, Els Deceukelier, Barbara De Coninck, Piet Defrancq, Mélissa Guérin, Stella Höttler, Sven Jakir, Ivana Jozic, Marina Kaptijn, Gustav Koenigs, Sarah Lutz, Moreno Perna, Gilles Polet, Pietro Quadrino, Antony Rizzi, Matteo Sedda, Merel Severs, Kasper Vandenberghe, Lies Vandewege, Andrew Van Ostade, Marc Moon Van Overmeir, Fabienne Vegt

Concept, regie: Jan Fabre

Choreografie: Jan Fabre & dancers

Tekst: Jeroen Olyslaegers & Jan Fabre

Muziek: Dag Taeldeman

Dramaturgie: Miet Martens

Geurartiest: Peter de Cupere

Regieassistent: Floria Lomme

Geprojecteerde beelden: Phil Griffin

Gastdramaturgen: Hans-Thies Lehmann, Luk Van den Dries, Freddy Decreus

Productieleiding creatie: Ilka De Wilde

Productieleiding tournee: Sebastiaan Peeters

Technische leiding: André Schneider

Lichttechniek: Helmut Van den Meersschaut

Geluid- en videotechniek: Tom Buys

Techniekers: Wout Janssens, Jan Balfoort, Vic Grevendonk

Kostuumleiding : Kasia Mielczarek

Kostuumassistent: Maarten Van Mulken

Rekwisieten: Roxane Gire, Alessandra Ferreri

Tourneepanning: Sophie Vanden Broeck